

RMK MEREMÕISA TELKIMISALA REKONSTRUEERIMISE PROJEKTEERIMISE LÄHTEÜLESANDE TUTVUSTAMISE KOOSOLEKU PROTOKOLL

12.03.2020, Lääne-Harju vallavalitsus, Rae tn 38, Paldiski linn, Harjumaa.

Algus kell 15:00, lõpp kell 16:30.

Juhatas: Daniel Juhhov

Protokollis: Kaidi Maran

Võtsid osa:

- 1) Daniel Juhhov, RMK külastuskorraldusosakond, külastusala juht;
- 2) Erki Ruben, Lääne-Harju vallavalitsus;
- 3) Jaak Jansen, RMK külastuskorraldusosakond, arendusjuht;
- 4) Jaanus Lillemets, Meremõisa küla;
- 5) Kaidi Maran, RMK külastuskorraldusosakond, maastikukaitsespetsialist.
- 6) Kaire Kaer, Lohusalu küla;
- 7) Kerli Karoles-Viia, RMK külastuskorraldusosakond, kavandamise-seire spetsialist;
- 8) Krista Rätsep, Meremõisa küla;
- 9) Madis Vaikmaa, Lääne-Harju vallavalitsus, Ehitus- ja haldusosakond, avaliku ruumi spetsialist;
- 10) Marge Rammo, RMK külastuskorraldusosakond, osakonna juhataja;
- 11) Margus Uppus, Meremõisa küla;
- 12) Marko Meister, Meremõisa küla;
- 13) Ott Rätsep, Meremõisa küla;
- 14) Peeter Schneider, Lääne-Harju vallavalitsus, Vallavalitsuse liige;
- 15) Reigo Kala, Meremõisa küla;
- 16) Riina Sooba, Lohusalu küla;
- 17) Sven Liivak, Lääne-Harju vallavalitsus, Keskkonna- ja planeeringute osakond, nõunik;
- 18) Tanika Ojasild, Keskkonnaamet, kaitse planeerimise spetsialist (Skype videokõne kaudu);
- 19) Teele Kaljurand, Lääne-Harju vallavalitsus, Keskkonna- ja planeeringute osakond, nõunik;
- 20) Tõnis Rätsep, Meremõisa küla;
- 21) Vallo Kuristik, Meremõisa küla.

PÄEVAKORD:

RMK Meremõisa telkimisala rekonstrueerimise projekteerimise lähteülesande tööversiooni tutvustamine ja arutelu.

Käesoleva protokollis tekst on kokkuvõttev ning arutelu materjalid on toodud teemade kaupa.

1. Päevakorrasteema: RMK külastuskorralduse ja Meremõisa telkimisala rekonstrueerimise projekteerimise lähteülesande tutvustus

Daniel Juhhov tutvustas ettekande vormis lühidat RMK külastuskorraldusteenuse eesmärgi ja korraldust (koht, teave, suhtumine) ning andis ülevaate Meremõisa telkimisala kasutusajaloost, tänasest kasutusest (sh külastusmahust- ja viisidest), probleemkohtadest (sh rekonstrueerimistööde põhjustest ning vajalikkusest), lähteülesandega otsitavatest lahendustest, võimalikust ala erinevate külastusviiside põhisest tsoneerimisest ning loodusraja märgistamisest. Esitleti ka fotomaterjali seni RMK poolt erinevatel külastusobjektidel teostatud maastikukaitsemeetmete rakendamise tulemustega (külastuse sihipärasest suunamisest piirete, trepi ja laudteede rajamisega ning nende positiivsest mõjust maastike taastumisele; objektideks Taevaskodade matkarada, Kaberneeme rand, Raadna ja Peraküla telkimisala).

RMK külastuskorraldusosakonna juhataja Marge Rammo tõi välja, et Meremõisa telkimisala on üks Põhja-Eesti olulisemaid telkimisalasid ning RMK külastuskorraldus lähtub igaiühelusest. RMK kogemusele tuginedes ei ole Meremõisa telkimisala sulgemine mõistlik, sest suure kasutuse ja pikaajalise puhkemaastikuna on ala tuntud ning sulgemise korral on olemas risk reguleerimata külastuse toimumiseks.

2. Päevakorrasteema: Arutelu

2.1. Teema: Meremõisa telkimisala külastusmahu ja külastusviiside info

Esitati küsimus (Krista Rätsep) RMK poolt esitatud Meremõisa telkimisala külastusmahu ja külastusviiside andmete pärinemise ja valimi kohta.

RMK selgitas (Kerli Karoles-Viia), et tegemist on andmetega, mis pärinevad RMK külastusmahuseirest ning külastajauuringust, kus Meremõisa telkimisala on üks uurimisala. Külastajauuringus võib ankeedi täitja ära märkida ka mitu vastusevarianti.

2.2. Teema: Loodusraja tähistamine ja pinnasekaitsemeetmed

Lähteülesandega on planeeritud luua Laulasmaa maastikukaitsealale loodusõpperada, mis ühendab endas telkimisala radu, rannajoont ning Meremõisa telkimisala ja Arvo Pärdi keskust. Toodi välja (Krista Rätsep), et Meremõisa mets on jalutamiseks metsaradu täis; esitluses näidatud randa viivate laudradade vastu otseselt midagi ei ole.

RMK selgitas eelnevalt, et loodusraja rajamise idee taga on vajadus külastuse paremaks suunamiseks ning kaitseväärtuste tutvustamine.

2.3. Teema: Sõidukitega telkimisalale sisenemine ja parkimiskorraldus

Esitati küsimus, kuhu on lähteülesandes planeeritud mahutada parkimiskohad 200 autole (50 olemasolevat parkimiskohta, lisaks kuni 150 planeeritavat).

Kohaliku elaniku tähelepanek (Krista Rätsep) on, et algselt oli Meremõisas tegemist ranna äärsel kergteega. Siis otsustati teha 50 autole parkimiskohad. Päeva jooksul on nad filminud 800 auto liikumise.

RMK sõnul (Daniel Juhhov) ei vasta praegune parkimiskohtade arv reaalsele kasutusele, pargitakse ka metsamaale, kuhu sõita ei või, tekitades sellega kahju maastikule. Praeguses lähteülesandes on lisaparkimisvõimalus planeeritud vahetult telkimisala sissesõidu juurde (varem telkimisala juurdepääsutee).

Arvamus on, et lähteülesandes toodud 200 parkimiskohta praegu kasutuses olevale alale ei mahuks.

Tõdeti, et parkimisprobleem on ka sesoonne.

Vallavalitsuse esindaja (Erki Ruben) selgitas, et tegemist on alles lähteülesande aruteluga ning vastavalt lõplikule lähteülesandele on parkimiskohtade paiknemiseks sobiva lahenduse leidmine projekterija ülesanne. Samuti ei ole praeguses lähteülesande versioonis kirjas, et lisa parkimiskohad tuleb planeerida just ranna äärsele metsateele.

RMK sõnul on eelprojekti avalikul arutelul võimalik üle vaadata, kas välja pakutud lahendused on rahuldavad. Eelprojekti alusel saame vaadata, kas me saame üldse selle projektiga edasi minna.

Tehti ettepanek (Marko Meister) autodega alale sissesõidu reguleerimiseks tõkkepuuga; RMK sõnul on seda varianti varasemalt kaalutud ning rajamise kulusid kalkuleeritud. Kuna kaitsekorralduskavas ei ole seda eraldi meetmena välja toodud, ei saa selleks lisarahastust taotleda.

Tehti ettepanek (Tõnis Rätsep) muuta Meremõisa telkimisala kasutus tasuliseks. Ta tõi näiteks Soome Vabariigi, kus 1970. aastatel andis riik rannaalad näitlejate liidu majandada; loodi vabaõhuteatrid ja arendati rannaelu; maksti dividende. Ta lisas, et tasuta telkimisalad meie ei tunne; kõige eest tuleb maksta. Ala tasuliseks muutmine aitaks inimesi distsiplineerida.

RMK selgitas (Marge Rammo), et Soomes on samas ka kordades suurem igapäevaelu tuginev süsteem. RMK peab tagama riigimetsa kasvutingimuste ja kaitseväärtuste säilimise ja tutvustamise. 2,7 miljonit külastust paneb RMKle vastutuse ning enam ei toimi skeem, kus me ei raja telkimis- ja lõkkekohti jt.

Tehti ettepanek (Reigo Kala) viia parkimine rannaäärselt alalt üldse välja ja võimalikult kaugele; selliselt ka lähteülesandes ülesanne seada. Inimesed võiksid ju 200-300 m kõndida; sissesõidukeelumärgi paigutamine sissesõiduteele.

RMK sõnul (Kerli Karoles-Viia) otsitakse käesoleva projekterimisprotsessi raames lahendust ka erivajadustega külastajate parema juurdepääsu tagamiseks rannaalale.

Paluti välja lahendus sissesõidukeelumärgi lisatahvi lisamiseks, mis seab võimaluse erivajadustega külastajatele sõidukiga alale siseneda.

Tehti ettepanek (Krista Rätsep) kasutada maantee ääres olevat vana Klooga maantee lõiku sõidukite parkimiseks ning suunata inimesed seal jalgsi mere randa liikuma.

RMK sõnul (Kaidi Maran) jääb kõnealune teelõik siiski kaitseala piiraguvööndisse ning lisaks jääb tee ja ranna vahelisele alale osaliselt astang. Siinkohal jääb küsimus, kas ala kaitsekorrast tulenevalt oleks pakutud lahendus Keskkonnaametile vastuvõetav.

Avaldati arvamust, et Meremõisa telkimisala kõige suuremaks konfliktkohaks kohaliku elaniku jaoks on alal autodega liiklemine. Meremõisa telkimisala probleemi ei lahenda enne, kui autod rannaalalt välja saab. Sellega väheneks ka telkimise ja grillimise maht alal – kui peab 500 m kõndima, siis kui paljud sinna üldse minna tahavad.

Pakuti välja (Krista Rätsep), et parkla võiks rajada telkimisala sissesõidutee kõrvale maantee äärde ning rannas oleva metsatee parkimistaskuid võiks kasutada lõkkekohtade ja telkimise tarvis.

RMK selgitas, et maantee äärse kirjeldatud ala näol ei ole tegemist RMKle kuuluva maaga.

RMK sõnul peaks parkimise telkimisalalt välja suunamise korral startima kaks projekti korraga – telkimisala rekonstrueerimine ning väljapoole kaitseala parkla rajamine (viimase jaoks lahendus hetkel puudub).

Kirjeldati (Riina Sooba) ka parkimisvõimaluste vähesust laiemalt. Tema sõnul on nad küla siseselt arutanud, et oma valla elanikel ei ole kusagil parkida (Laulasmaal, Tornimäel).

Meremõisa on nii üle rahvastatud, kuna Vääna-Jõesuu randa tehti tasuline parkla. Praeguses (Meremõisa telkimisala) lähteülesandes märgitud lisaparkla on väikesemõõtmeline. Kohaliku omavalitsuse asi on see teema ära lahendada; rannad on kõik autosid täis. Ka Keila linna elanikke tuleb palju. Samuti ei mahu autod ära Pärdi keskuse juures parkima. Ta esitas palve omavalitsusele, hakata tegema koostööd Maanteeametiga ning tegelema nende parklatega.

Toodi välja (Marko Meister), et RMK ei ole karavanautodega tegelenud. RMK sõnul on tegu erasektori poolt lahendust vajava teemaga.

Jõuti järeldusele, et nii käesolevasse protokollki kui ka Meremõisa telkimisala rekonstrueerimise projekteerimise lähteülesandesse peaks eraldi täiendusena sisse minema vana Klooga maantee lõik, kui üks potentsiaalne koht lisa parkimisvõimaluse loomiseks. Sõidukitega alale sisenemise ja parkimiskorralduse lahendus pakutakse välja eelprojekti raames, mis avalikustatakse.

2.4. Teema: Metsatee ehitusmaterjal

Probleemina toodi välja (Margus Uppus) metsatee tolumine, mis teeb kahju ka looduskeskkonnale. Omal ajal kasutati tema sõnul metsatee täitmiseks tuha materjali, mis on kerge ja tolub. Lisati, et ka tolmutõke on mürgine aine ning ka asfaltkatte kõrval on lahendusi, mis ei tolma.

Tehti ettepanek, kasutada Meremõisa telkimisalal sõidutee materjalina edaspidi materjali, mis ei tekita tolmu.

2.5. Teema: Arendamise potentsiaaliga ala telkimisala kõrval

Toodi välja (Krista Rätsep), et RMK telkimisala ja lähteülesanne käsitleb väikest ala ning praeguse telkimisala kõrval (Klooga pool) on suur ilus ala, kus oleks palju võimalusi ala arendamiseks. Sõidukitega sisenemiseks on seal keelumärk ja autodega sinna ei pääse.

RMK selgitas, et ala kuulub samuti Laulasmaa maastikukaitseala piiranguvööndisse ning ala kaitsekorralduskavaga ei ole Meremõisa telkimisala laiendamine nimetatud alale võimaldatud. Vastasel juhul oleks koormuse hajutamise ühe meetmena olnud ala kasutus ka kaalumisel.

2.6. Teema: Meremõisa telkimisala kasutusviisid ja tsoneerimine

Külustusviiside omavahelisest konfliktisusest tulenevalt on RMK seirete ja uuringu alusel Meremõisa telkimisala esitletud lähteülesande versioonis jaganud kolmeks tsooniks – aktiivse rannapuhkuse ja grillimise tsoon (lääne poolne ala), aktiivse rannapuhkuse tsoon (ala keskel) ning telkimise tsoon (ida poolne ala). Meremõisa telkimisala tsoneerimise joonis oli RMK esitluses.

Esitati küsimus, (Marko Meister) miks on telkimisalale planeeritud nii palju erinevaid kasutusviise, kui nende vahel on konfliktid.

RMK selgitas, et vastavalt seadustele on vajalik riigimaal luua nt lõkke tegemiseks spetsiaalse ettevalmistusega kohti, et selline tegevus oleks legaalne. RMK lähtub igapäevastest ning Meremõisa telkimisala kasutusviisid on selliselt välja kujunenud. Nendest lähtudes on vajalik leida parim lahendus. Esitatud tsoneerimisel on arvestatud, et erinevad tegevused paikneksid võimalusel eraldi. RMK sõnul oleks võimalik kasutust legaliseerivad taristu elemendid likvideerida, kuid prognoos näitab, et inimesed jääksid sinna käima, kuna nad on harjunud nende tegevustega sellel alal. Kuidas me suudame inimesi reegleid täitma panna, on juba teine lähenemisviis.

Tehti ettepanek (Krista Rätsep), muuta Meremõisa rannaala avalikuks rannaks.

RMK esitas vallale kaalumises küsimuse, kas vald sooviks ametlikult Meremõisas korraldada rannapuhkust.

Tehti ettepanek (Jaanus Lillemets), et telkimise tsooni võiks planeerida telkimisala lääne poolsele osale (esitatud joonisel kollase värviga tähistatud); telkimise jätmine praegu planeeritud telkimise tsooni ei ole kohalikele elanikele sobiv.

Tõdeti, et kõigi külastajatega ei teki konflikti ning ükskõik kuhu võib sattuda inimene, kes on purjus ja rikub seadust.

Toodi välja (Krista Rätsep), et telkimise näol on tegemist privaatse tegevusega ning ei ole kohane, et telkide vahelt liiguvad inimesed (ka lapsed lähevad praegu randa läbi joobes inimeste).

RMK sõnul (Daniel Juhhov) on telkimisalal praegu klassikalised lõkkealused. Telkimise tsoonis oleks aga lõkkealuste kasutusintensiivsus päeval väiksem, kui grillimise tsoonis.

RMK sõnul (Kaidi Maran) on tsoonid praegu määratud seiretele tuginevalt. Telkimise tsoon on paigutatud telkimisala ida poolesele ossa, võttes arvesse, et nimetatud ala on ka hetkel telkimisalana kasutuses ning vaadeldes telkimisala tervikuna, on ida poolsele osale maastiku koormustaluvus parem. Rannapuhkuse tsooni jääval alal on maastiku taastumispotentsiaal rekonstrueerimistöde järgselt suurem (planeeritud randa viivad pinnasekaitselised teed (laudtee vm)) ning lääne poolsele osale on tallamiskindlus kõige väiksem ning pinnase seisund kõige tugevamalt mõjutatud.

Tehti ettepanek alal telkimise lõpetamiseks, Meremõisa on olnud jalutamise koht. Autoga randa ei saa, grillida ei tohi.

RMK sõnul on praegu Meremõisa telkimisala üks kahest piirkonna suuremast telkimisalast, teiseks alaks Leetse telkimisala, mis asub samuti tallamiseõrnal maastikul ning kaitseala sihtkaitsevööndis.

Toodi välja (Marko Meister), et Lääne-Harju vallas on rahvaarv oluliselt suurenenud, rahvamass liigub järjest rohkem Kloogaranda. Käitumismustreid ei ole analüüsitud ning inimeste käitumismaneer on hoopis teine.

Tehti ettepanek (Marko Meister) senine Meremõisa tegevus lõpetada. Suunata tegevus sellistesse kohtadesse, kus on välja kujunenud külastus, kuhu tekib ka ettevõtluskeskkond, mida Meremõisas ei ole.

Riina Sooba tõi välja Peraküla rannaala, kus on suurem kasutus ning ka ala. Küsimus, kas kõik peavad Kloogale minema?

Jõuti järeldusele, et kui autod saab Meremõisa telkimisalalt välja, siis ei ole telkimine otseselt probleem.

2.8. Teema: Meremõisa rannaala hooldus.

Esitati küsimus (Jaanus Lillemets), kes hoolitseb Meremõisa liivaranna eest.

RMK (Daniel Juhhov) vastas, et rannaala koristab RMK. RMK sõnul ei ole adru jm koristamine rannaalalt ka mujal end õigustanud.

Arutelust tulenevalt fikseeritud ettepanekud teemade kaupa:

Sõidukitega telkimisalale sisenemine ja parkimiskorraldus:

- 1) paigaldada autodega alale sissesõidu reguleerimiseks tõkkepuu (Marko Meister);
- 2) muuta Meremõisa telkimisala kasutus tasuliseks (Tõnis Rätsep);
- 3) viia parkimine rannaäärselt alalt üldse välja ja võimalikult kaugele ning paigaldada sissesõidule keelumärk (Reigo Kala); sissesõiduluba andev lisatahvel erivajadustega külastaja sõidukile;
- 4) kasutada maantee ääres olevat vana Klooga maantee lõiku sõidukite parkimiseks ning suunata inimesed sealt jalgsi mere randa liikuma (Krista Rätsep);

- 5) rajada parkla telkimisala sissesõidutee kõrvale maantee äärde ning ranna vahetus läheduses oleva metsatee parkimistaskuid võiks kasutada lõkkekohtade ja telkimise tarvis (Krista Rätsep);
- 6) parkimise korraldamiseks võiks RMK rentida/osta telkimisala sissesõidu juures olev eramaa parkla rajamiseks (Krista Rätsep);
- 7) lahendada parkimisprobleem ka piirkonnas laiemalt (Riina Sooba).

Metsatee ehitusmaterjal

- 1) kasutada Meremõisa telkimisalal sõidutee materjalina edaspidi materjali, mis ei tolma (Margus Uppus).

Arendamise potentsiaaliga ala telkimisala kõrval

- 1) laiendada telkimisala Lohusalu suunal (Krista Rätsep).

Meremõisa telkimisala kasutusviisid ja tsoneerimine:

- 1) muuta Meremõisa rannaala avalikuks rannaks (Krista Rätsep);
- 2) telkimise tsoon planeerida telkimisala lääne poolsele osale (Jaanus Lillemets);
- 3) lõpetada alal telkimine, autoga randa ei saa, grillida ei tohi (Krista Rätsep);
- 4) lõpetada Meremõisa telkimisala senine tegevus ning suunata külastus sellistesse kohtadesse, kus on välja kujunenud külastus ning kuhu tekib ka ettevõtluskeskkond (Marko Meister).

Arutelu lõpuks tegi RMK kokkuvõtte, et lähtudes Keskkonnaameti ja Lääne-Harju vallavalituse poolt esitatud projekteerimistingimustest ning RMK senistest kogemustest telkimisalade planeerimisel võtab RMK koosolekul tehtud ettepanekud kaalumisele ning arvestab võimalusel nendega lähteülesande täiendamisel.

RMK kinnitas, et Meremõisa telkimisala rekonstrueerimise eelprojekti valmimise järgselt on kavas ka selle tutvustamine.

(allkirjastatud digitaalselt)

Daniel Juhhov

juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)

Kaidi Maran

Protokollija